

**VAIKŲ LIGONINĖ
VŠĮ VILNIAUS UNIVERSITETO LIGONINĖS
SANTAROS KLINIKŲ FILIALAS**

**VEIKLOS ATASKAITA
2019 M.**

1. Struktūra, pokyčiai

Vaikų ligoninė, viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų filialas (toliau tekste – Vaikų ligoninė) yra viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų (toliau tekste – VUL SK) struktūrinis padalinys, teikiantis sveikatos priežiūros bei kitas paslaugas, tiesiogiai susijusias su VUL SK tikslais.

Vaikų ligoninės administraciją sudaro: direktorius prof. dr. Juozas Raistenskis, direktoriaus patarėja Olga Zimanaitė, direktoriaus pavaduotoja dr. Sigita Burokienė, direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai Rolandas Juocevičius, vyriausioji slaugos administratorė Rima Rozenbergaitė ir atstovė ryšiams su visuomene Jolanta Normantienė.

Vaikų ligoninės tikslas – gerinti Lietuvos vaikų sveikatą, mažinti vaikų sergamumą ir mirtingumą, teikti kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas.

Vaikų ligoninės struktūroje yra 8 medicinos centrai:

- ✓ Vaikų chirurgijos, ortopedijos ir traumatologijos centras
- ✓ Vaikų onkohematologijos centras
- ✓ Pediatrijos centras
- ✓ Neonatologijos centras
- ✓ Vaikų skubios medicinos, intensyviosios terapijos ir anesteziologijos centras
- ✓ Vaiko raidos centras
- ✓ Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos centras
- ✓ Vaikų retų ligų koordinavimo centras

Vaikų ligoninėje 2019 m. įvyko struktūrinių ir etatinių pokyčių, siekiant ekonominio naudingumo, tačiau nebloginant paslaugų prieinamumo ir kokybės: Personalo ir teisės skyrius, Vidaus medicininio audito skyrius bei Ekonomikos ir planavimo skyrius integruoti į VUL SK atitinkamus padalinius.

Ligoninėje veikia 17 nestruktūrinių kompetencijos centrų, kurių darbą koordinuoja Vaikų retų ligų koordinavimo centras. Tai Lipidologijos kompetencijos centras (vaikų ir suaugusiųjų), Lizosominių kaupimo ligų kompetencijos centras (vaikų ir suaugusiųjų), Retų alerginių, kvėpavimo organų ir odos ligų kompetencijos centras (vaikų), Vaikų onkohematologijos ir onkochirurgijos kompetencijos centras, Hemofilijos ir krešėjimo sutrikimų kompetencijos centras (vaikų ir suaugusiųjų), Retų kaulų ligų kompetencijos centras (vaikų ir suaugusiųjų), Retų inkstų ligų ir urogenitalinės sistemos formavimosi ydų kompetencijos centras, Kompleksinių sutrikimų ir retų urogenitalinių ligų kompetencijos centras, Pirminių ir įgytų imunodeficitų kompetencijos centras (vaikų), Augimo ir lytinio brendimo sutrikimų kompetencijos centras (vaikų), Įgimtų vystymosi anomalijų chirurgijos kompetencijos centras (vaikų ir suaugusiųjų), Vaikų epilepsijos ir miego sutrikimų kompetencijos centras, Vaikų retų nervų ir raumenų ligų kompetencijos centras, Vaikų retų kepenų ligų, parenterinės ir enterinės mitybos kompetencijos centras, Vaikų retų reumatinių ir autoždegiminių ligų kompetencijos centras, Vaikų ŽIV ir kitų retų infekcinių ligų kompetencijos centras, Cistinės fibrozės kompetencijos centras. Gydytojų komanda atitinkamame kompetencijos centre specializuojasi tik gydant ir stebint tam tikromis retomis ir labai retomis ligomis sergančiu pacientus.

Tikraisiais Europos referencijos tinklų (ERT) nariais yra 6 centrai: Lipidologijos centras (MetabERN), Retų inkstų ligų ir urogenitalinės sistemos formavimosi ydų kompetencijos centras (ERKNet), Kompleksinių sutrikimų ir retų urogenitalinių ligų kompetencijos centras (eUROGEN), Vaikų onkohematologijos ir onkochirurgijos kompetencijos centras (PaedCan ERN, TRANSplantCHILD), Hemofilijos ir krešėjimo sutrikimų kompetencijos centras (EuroBloodNet).

Afilijuotais Europos referencijos tinklų nariais 2019 m. tapo dar 5 kompetencijos centrai: Vaikų retų reumatinių ir autoždegiminių ligų kompetencijos centras (RITA), Įgimtų vystymosi anomalijų chirurgijos kompetencijos centras (ERNICA), Retų kaulų ligų kompetencijos centras (BOND), Cistinės fibrozės kompetencijos centras (ERN LUNG), Vaikų epilepsijos ir miego sutrikimų kompetencijos centras (EpiCare).

2. Žmogiškieji ištekliai

2.1. Darbuotojų skaičius ir darbo užmokestis

Vaikų ligoninėje 2019 m. gruodžio 31 d. buvo užimti 1474 etatai (2018 m. – 1527 et.). Etatų skaičius sumažėjo dėl bendrųjų padalinių integravimo į VUL SK atitinkamų padalinių sudėtį.

Iš viso Vaikų ligoninėje 2019 m. pabaigoje dirbo 1364 fiziniai asmenys, kurie užėmė 1474 etatus (be gydytojų rezidentų):

- 300 gydytojų (300 etatų);
- 462 slaugytojos (561,5 etato);
- 223 kiti sveikatos priežiūros specialistai (219 etatų);
- 379 kiti darbuotojai (394,25 etato).

Vidutinis Vaikų ligoninės darbuotojo darbo užmokestis vienam etatui 2019 m. siekė 1414,44 Eur: gydytojų - 2304,13 Eur, slaugytojų - 1346,62 Eur, kito medicininio personalo - 1280,40 Eur.

2019 m. Vaikų ligoninėje dirbo 59 mokslų daktarai, iš jų 7 profesoriai.

2.2. Apdovanojimai

2019 m. už nuopelnus ir indėlį į vaikų reabilitacijos plėtrą Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžiumi apdovanotas Vaikų ligoninės direktorius, Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos centro vadovas prof. dr. Juozas Raistenskis. Tais pačiais metais prof. J. Raistenskis gavo Lietuvos Galios apdovanojimą už medicininio požiūrio keitimą į holistinį požiūrį sveikatos sistemoje.

LR Sveikatos apsaugos ministro teikimu doc. dr. Jelenai Rascon suteiktas Lietuvos nusipelnusio gydytojo vardas.

Vaikų ligoninės direktoriaus pavaduotojai dr. Sigitai Burokienei įteiktas Vilniaus miesto savivaldybės įsteigtas Auksinės mediko širdies apdovanojimas, Vilniaus mero padėkos už sąžiningą ir atsakingą darbą įteiktos slaugytojai, vyresn. slaugos administratorėi Nijolei Dzygalienei ir Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos skyriaus vedėjui fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojui Romualdai Sinkevičiui.

Vilniaus miesto geriausio socialinio darbuotojo 2019 m. vardas suteiktas Vaikų ligoninės socialinei darbuotojai Justinai Lažauninkienei.

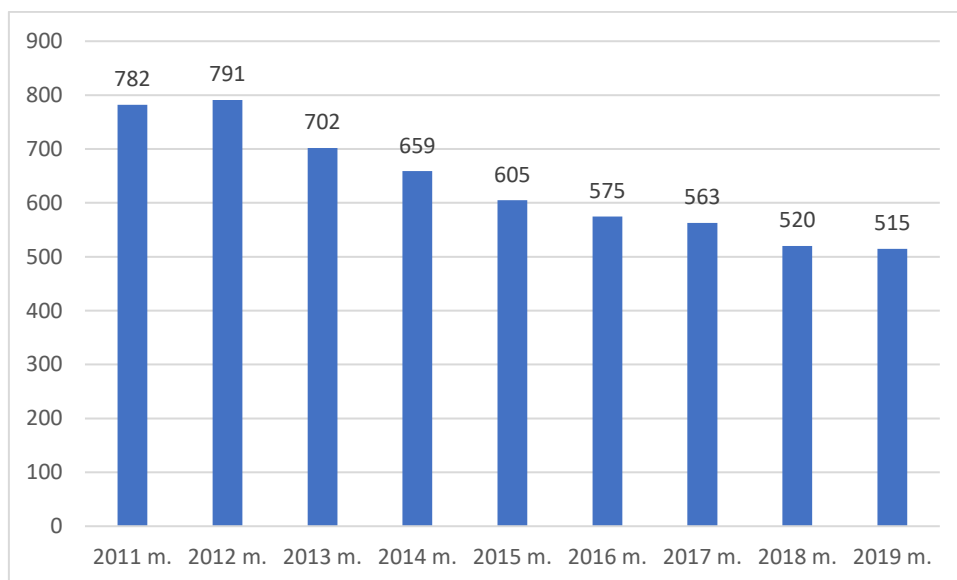
VUL Santaros klinikų tradiciniuose darbuotojų renkamosse nominacijose Metų gydytojo vardas suteiktas gydytojui neurochirurgui Ramūnui Raugalui, Metų slaugytojos vardas – slaugytojai Rimai Šlapelienei, Vaikų numylėtinio vardas – Vaikų ortopedijos ir traumatologijos skyriaus vedėjui gydytojui ortopedui-traumatologui dr. Giedriui Bernotavičiui.

Interneto portalo DELFI projekte „Tautos gydytojas“ tautos gydytojo vardą laimėjo gydytojas vaikų chirurgas dr. Kęstutis Trainavičius.

3. Asmens sveikatos priežiūros veikla

Ligoninėje teikiamos visų profilių antrinio ir tretinio lygio stacionarinės ir ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos (išskyrus kardiochirurgiją), medicininės reabilitacijos bei pirminio lygio slaugos ir palaikomojo gydymo bei paliatyviosios pagalbos paslaugos vaikams.

Vaikų ligoninėje 2019 m. vidutinis lovų skaičius buvo 515 (2018 m. – 520), iš jų: 151 – vaikų reabilitacijos ir sveikatos grąžinamojo gydymo, 10 – vaikų intensyviosios terapijos bei 9 – naujagimių intensyviosios terapijos lovos. Lovų skaičius kinta dėl pacientų srautų netolygumo, paslaugų sezoniškumo, patalpų remonto darbų poreikio.

1 pav. Vidutinis lovy skaičius Vaikų ligoninėje 2011-2019 m.

3.1. Stacionarinės veiklos rodikliai

Vaikų ligoninėje 2019 m. hospitalizuoti 24 366 vaikai, t. y. 62 pacientais (0,26 %) daugiau nei 2018 m. Į Vaikų ligoninę hospitalizuotų pacientų skaičius 2011-2019 m. pateikiamas lentelėje Nr. 1.

Lentelė Nr. 1. Hospitalizacijų skaičius Vaikų ligoninėje 2011-2019 m.

Padalinio pavadinimas	2011m.	2012m.	2013m.	2014m.	2015m.	2016m.	2017m.	2018m.	2019 m.
Vaikų ligoninė	24816	24695	24226	23719	24568	22539	20999	20737	20794
Vaiko raidos centras	949	900	751	798	874	880	906	910	964
Vaikų pulmonologijos sk. Valkininkų „Pušėlė“	427	350	231	258	243	205	176	-	-
Vaikų reabilitacijos sk. Druskininkų „Saulutė“	2523	2267	2370	2353	2334	2797	2840	2657	2608
Iš viso	28715	28212	27578	27128	28019	26421	24921	24304	24366

Vertinant išrašytų iš ligoninės pacientų skaičių (tarp jų ir mirusių), stebimas nežymus pacientų skaičiaus didėjimas – 2019 m. 24 393 (2018 m. – 24 314). Išrašytų pacientų skaičius didėjo visuose centruose, išskyrus Neonatologijos, Vaikų onkohematologijos, ir Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos (2 lentelė).

Lentelė Nr. 2 Išrašytų pacientų skaičius pagal centrus 2015-2019 m.

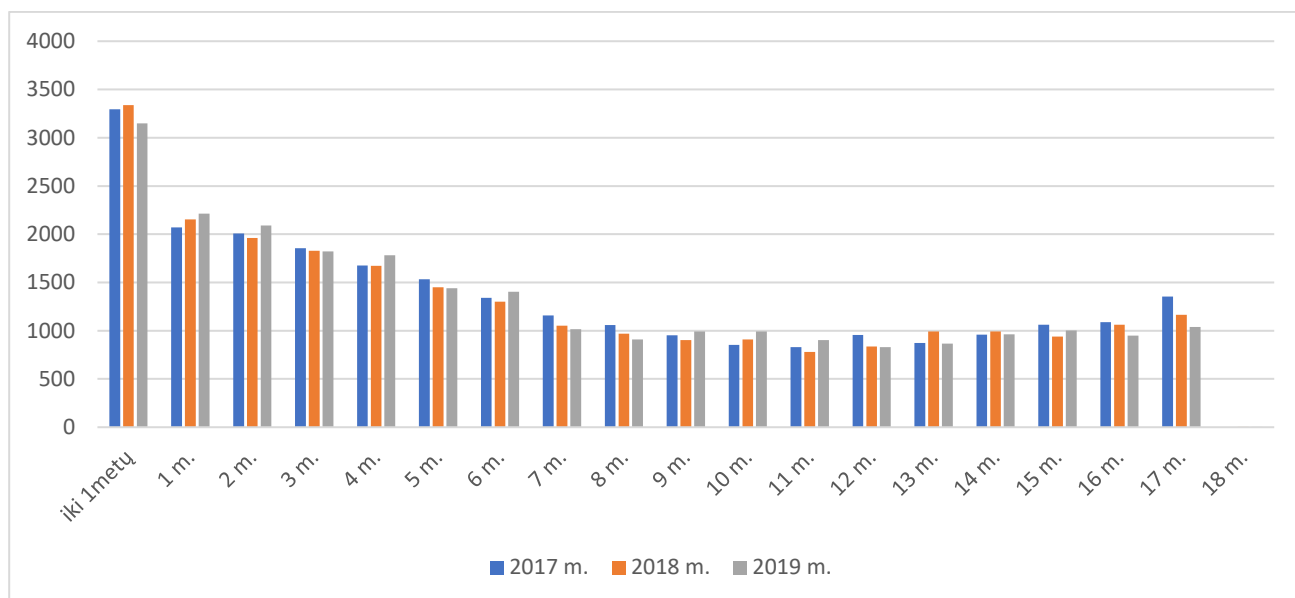
Skyriaus pavadinimas	Išvyko + mirė				
	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Neonatologijos centras	1040	1082	965	1004	977
Vaikų chirurgijos, ortopedijos ir traumatologijos centras	11312	10468	9881	9489	9559
Vaikų skubios medicinos, intensyvosios terapijos ir anesteziologijos centras	94	131	83	87	85
Vaikų onkohematologijos centras	948	807	863	814	763
Pediatrijos centras	11320	10150	9302	9273	9384
Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos centras	2398	2920	2941	2724	2656
Vaiko raidos centras	887	888	920	923	969
Vaikų ligoninė, VšĮ VUL Santaros klinikų filialas	27999	26446	24955	24314	24393

Daugiau nei 40 proc. visų pacientų atvyko dėl būtinosios pagalbos. Didžiausia dalis pacientų, atvykusių dėl būtinosios pagalbos, buvo Vaikų skubios medicinos, intensyvosios terapijos ir anesteziologijos centre ir Pediatrijos centre (2 lentelė).

3 lentelė. Būtinosios pagalbos dalis Vaikų ligoninės centruose, 2019 m.

Centrai	2019 m. atvykusių ligonių skaičius	Būtinoji pagalba	%
Neonatologijos centras	982	429	43,7
Vaikų chirurgijos, ortopedijos ir traumatologijos centras	9478	2979	31,4
Vaikų skubios medicinos, intensyvosios terapijos ir anesteziologijos centras	638	575	90,1
Vaikų onkohematologijos centras	745	53	7,1
Pediatrijos centras	8927	5803	65,0
Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos centras	2632	0	0,0
Vaiko raidos centras	964	62	6,4
Vaikų ligoninė, VšĮ VUL Santaros klinikų filialas	24366	9901	40,6

Vertinant pagal amžiaus grupes daugiausia hospitalizuota pacientų iki 1 metų amžiaus (13 % visų hospitalizacijų). Iš viso vaikai iki 3 metų sudarė 31 % . visų Vaikų ligoninės pacientų 2019 m. (2 pav.)

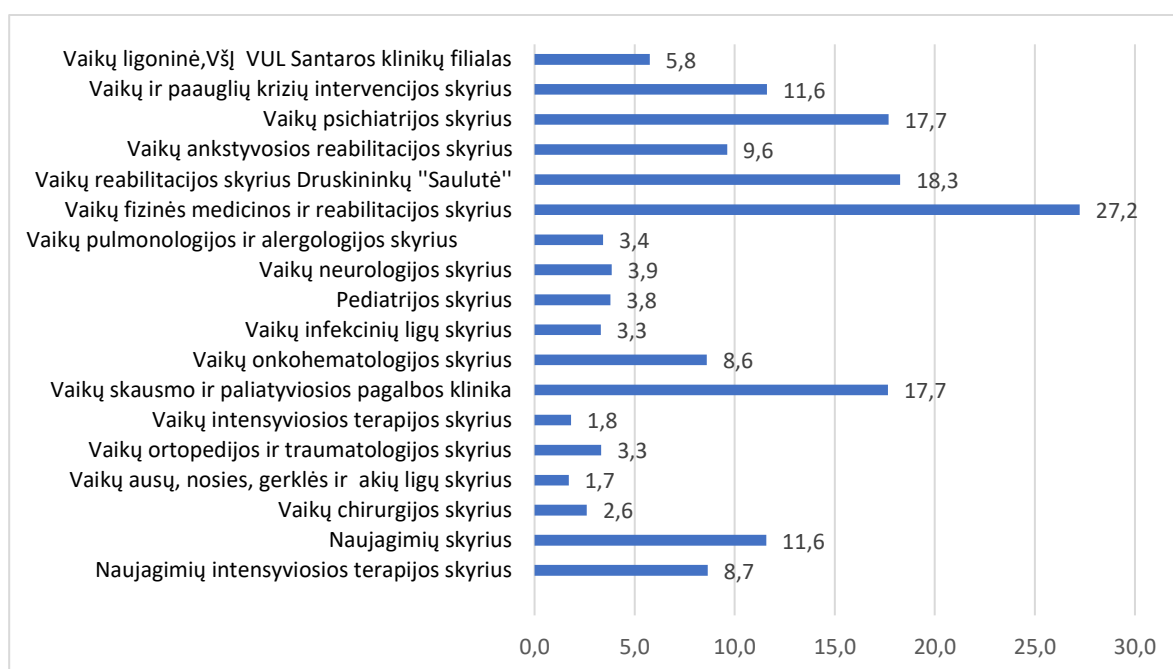

2 pav. Hospitalizuotų pacientų struktūra pagal amžius 2017-2019 m..

Į ligoninę besikreipiančių pacientų srautas skirtingais metų mėnesiais nebuvo vienodas (skirtumas siekia 25 proc.). Kaip ir ankstesniais metais, daugiausia ligonių 2019 m. buvo hospitalizuota gegužės mėn. – 2 200, o mažiausiai – gruodžio mėn. (1 682 pacientai).

Bendras visų padalinių lovos funkcionavimo rodiklis 2019 m., palyginti su 2018 m., sumažėjo nuo 277 dienų (76 proc.) iki 273 dienų (75 proc.).

Vidutinė gulėjimo trukmė stacionare 2019 m. buvo 5,8 dienos (2018 m. – 5,9 d.). Tam įtakos turėjo sumažėjęs ilgalaikio gydymo pacientų skaičius. Trumpiausia vidutinė stacionarinė gulėjimo trukmė buvo Vaikų ausų, nosies, gerklės ir akių ligų skyriuje (1,7 d.) bei Vaikų intensyviosios terapijos skyriuje (1,8 d.), o ilgiausia Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos centro Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos skyriuje – 27,2, Druskininkų „Saulutėje“ - 18,3 d. (3 pav.).

3 pav. Vidutinė gulėjimo trukmė dienomis pagal skyrius, 2019 m.

Kaip ir ankstesniais metais, 2019 m. daugiausiai pacientų gydyti stacionare dėl infekcinių ir parazitinių ligų bei kvėpavimo sistemos ligų. Hospitalinio sergamumo duomenys pateikiami 4 lentelėje.

4 lentelė. Hospitalinis sergamumas 2015-2019 m.

Ligos kodas ir pavadinimas	Ligonių skaičius (be aktyvaus gydymo, be mirusių)				
	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2018 m.
A00 - B99 Infekcinės ir parazitinės ligos	4079	3526	3037	3553	3774
C00-D48 Navikai	1309	1062	965	907	908
D50-D89 Kraujo ir kraujodaros organų ligos	246	183	165	172	126
E00-E90 Endokrininės mitybos ir medž. apykaitos sutrikimai	211	242	268	299	210
F00-F99 Psichikos ir elgesio sutrikimai	1532	1826	1859	1750	1936
G00-G99 Nervų sistemos ligos	1200	1083	1079	1014	1127
H00-H59 Akies ir jos priedinių organų ligos	306	299	305	199	239
H60-H95 Ausies ir speninės ataugos ligos	258	253	255	211	176
I00-I99 Kraujotakos sistemos ligos	534	528	493	517	492
J00 - J99 Kvėpavimo sistemos ligos	4177	3899	3626	3513	3560
K00 - K93 Virškinimo sistemos ligos	3031	2428	2033	1943	1895
L00 - L99 Odos ir poodžio ligos	700	708	712	695	743
M00 - M99 Jungiamojo audinio ir skeleto raumenų ligos	1606	1500	1599	1445	1283
N00-N99 Urogenitalinės sisteminės ligos	998	946	984	918	852
P00-P96 Perinatalinio periodo ligos	1051	1097	943	960	944
Q 00 - Q 99 Įgimtos formavimosi ydos	1627	1473	1348	1216	1292
R00-R99 Simptominiai pakitimai nenorm. tyrimai	453	429	425	477	464
S00 - T99 Traumos, apsinuodijimai	2007	2037	1917	1961	1916
Kiti	228	285	257	270	270
Viso	25553	23804	22270	22020	22207

Vaikų ligoninėje 2019 m. mirė 38 ligoniai (2018 m. – 43), iš jų – 24 kūdikiai (2018 m. – 24). Letališkumo rodiklis, kaip ir ankstesniais metais, sudarė 0,2 % visų išrašytų ligonių (5 lentelė).

5 lentelė. Pacientų mirtys pagal ligų grupes

Ligos kodas ir pavadinimas	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	2019 metai
A00 - B99 Infekcinės ir parazitinės ligos	4	6	2	3	6
C00-D48 Navikai	7	6	8	6	6
D50-D89 Kraujo ir kraujodaros organų ligos	2	1	4	2	
E00-E90 Endokrininės mitybos ir medžgų apykaitos sutrikimai	2	2	1	1	1
G00-G99 Nervų sistemos ligos	1	1	1		2
I00-I99 Kraujotakos sistemos ligos		1	2		4
J00 - J99 Kvėpavimo sistemos ligos	2	2	2	5	4
K00 - K93 Virškinimo sistemos ligos	1	1			
M00 - M99 Jungiamojo audinio ir skeleto raumenų sistemos ligos	1				
N00-N99 Urogenitalinės sisteminės ligos				1	

P00-P96 Perinatalinio periodo ligos	10	8	8	11	8
Q 00 - Q 99 Įgimtos formavimosi ydos	10	17	5	9	6
S00 - T99 Traumos, apsinuodijimai	1	2	1	5	
Z00-Z99 Sveikatos būklę veikiantys faktoriai					1
Viso	41	47	34	43	38

3.2. Ambulatorinių paslaugų rodikliai

2019 m. buvo suteikta 259 560 ambulatorinių paslaugų (1,7 proc. daugiau nei 2018 m.). Tai antro ir trečio lygio konsultacijos, ambulatorinės chirurgijos, dienos stacionaro paslaugos, konsultacijos dėl ilgalaikio stebėjimo, priėmimo-skubios pagalbos, stebėjimo, ambulatorinės reabilitacijos paslaugos, brangūs tyrimai ir procedūros ir ambulatorinės paslaugos pagal transplantacijos programą. Daugiausiai yra suteikta specialistų konsultacijų – 200 794, jos sudaro 77,3 % visų ambulatorinių paslaugų (6 lentelė).

6 lentelė. Ambulatorinių paslaugų skaičius pagal paslaugų tipus 2018-2019 m.

Paslaugos tipas	2018 m.	2019 m.	Skirtumas
Konsultacija	199013	200794	1781
Priėmimo-skubiosios pag.sk.pasl.	21234	21847	613
Profilaktika	27	287	260
Ilgalaikio stebėjimo paslaugos	567	287	-280
Dienos stacionaras	12242	13323	1081
Brangi procedūra	289	75	-214
Stebėjimo paslaugos	5645	4970	-675
Brangus tyrimas	2177	2832	655
Paslauga pagal transplantacijos programą	170	232	62
Reabilitacijos profilis	9357	10400	1043
Papildomai apmokama paslauga	4436	4433	-3
Ambulatorinės chirurgijos paslaugos	13	80	67
iš viso	255170	259560	4390

Palyginti su 2018 m., labiausiai padaugėjo ambulatorinių konsultacijų skaičius (+1781), ambulatorinės reabilitacijos paslaugų (+1043), brangiųjų tyrimų (+655) bei priėmimo-skubios pagalbos paslaugų (+613). Labiausiai sumažėjo stebėjimo paslaugų (-675) bei ilgalaikio stebėjimo konsultacijų (-280).

Ilgiausios eilės ambulatorinėms paslaugoms gauti 2019 m. buvo pas gydytojus vaikų odontologus, fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojus bei akių ligų gydytojus – konsultacijos laukimo trukmė pas šiuos specialistus siekė daugiau nei 31 dieną.

3.3. Žmogaus organų ir audinių transplantacijos paslaugos

Vaikų ligoninėje 2019 m. septyniolikai pacientų (iš jų keturiems Latvijos piliečiams) buvo atlikta 18 kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijų (KKLT), iš jų: 14 – alogeninės (negiminingų donorų), 4 – autologinės. Nė vienas pacientas nemirė iki 100 dienų po transplantacijos. 4 KKLT atliktos pacientams iš Latvijos. Dalyvauta SAM darbo grupėje dėl KKLT paslaugų teikimo – atlikti pakeitimai Transplantacijų programos įsakyme, išsaugant (koncentruojant) vaikų KKLT Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikose, tokiu būdu užtikrinant klinikų šios srities lyderystę iki 2025 metų.

Pacientams po inkstų ir kepenų transplantacijų buvo tęsiami tolesni ambulatorinio ištyrimo, stebėjimo ir gydymo etapai.

Iš viso įvairių rūšių transplantacijų, apmokamų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis, 2019 m. buvo atlikta už 1 915 960 Eur sumą.

Iš keturiems Latvijos piliečiams atliktų 4 alogeninių kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijų gauta 466 086 Eur pajamų.

Taip pat suteikta 1 potencialaus donoro identifikavimo paslauga už 530 Eur sumą.

3.4. Skubi konsultacinė sveikatos priežiūros pagalba

Vaikų ligoninė dalyvauja teikiant skubią konsultacinę sveikatos priežiūros pagalbą, t. y. ligonis konsultuojamas kitoje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir transportuojamas iš žemesnio lygio ligoninės į aukštesnio lygio stacionarą, kuriame galėtų gauti reikiamą ir kvalifikuotą medicinos pagalbą bet kuriuo paros metu.

Gydytojo neonatologo ir slaugytojo brigada 2019 m. turėjo 520 iškvietimų (2018 m. – 636), vaikų intensyviosios terapijos gydytojo ir slaugytojo brigada – 141 iškvietimą (2018 m. – 161). Taip pat ši brigada atliko 481 vietinį pervežimą (2018 m. – 518).

4. Diagnostinė veikla

4.1. Laboratorinės diagnostikos skyriaus veikla

Laboratorinės diagnostikos skyrius (LDS) dirba pagal ISO 15189 reikalavimus, pagrindinį dėmesį sutelkdamas į techninę ir klinikinę kompetenciją bei patikimus tyrimų rezultatus. Skyriuje atliekama daugiau nei 200 pavadinimų tyrimų. Didelė dalis laboratorinių tyrimų specialiai pritaikyta naujagimių, kūdikių ir vaikų ligų diagnostikai. Skyriui vadovauja dr. A. Eidukaitė.

LDS struktūroje 2019 m. funkcionavo 3 laboratorijos: Hematologijos ir bendrosios citologijos, Biochemijos ir Mikrobiologijos, taip pat veikė 4 postai: trys pariniai ir mokamų tyrimų kabinetas. Dirbo 53 darbuotojai (57,5 etato).

2019 m. atlikta 262 823 tyrimai (gauta 1 101 673,16 Eur).

LDS atlieka retus krešėjimo tyrimus - von Willebrando faktoriaus aktyvumo ir faktoriaus VIII inhibitorių Bethesda metodu nustatymą. 2019 m. LDS įdiegtas naujas laboratorinis tyrimas – išplėstinis alergenu, jų komponentų ir bendro IgE tyrimas.

2019 m. atnaujinti vaikų laboratorinių tyrimų referenciniai dydžiai, atsižvelgiant į naujus tyrimų metodus. Įdiegtas vakuuminis paštas, jungiantis Vaikų ligoninės LDS su VUL SK Laboratorinės medicinos centru.

Paruošta 10 kokybės valdymo sistemos (KVS) procedūrų, atlikti 4 vidaus kokybės auditai. Nepageidaujamų įvykių skaičius 2018 m.: paciento identifikavimo klaida atliekant laboratorinius tyrimus pasitaikė 2 kartus, paciento identifikavimo klaida užsakant laboratorinius tyrimus – 28 kartus, fiksuota 361 neatitiktis.

LDS praktiką atliko dvi gydytojos rezidentės, VGTU studentė bei 6 Vilniaus kolegijos Sveikatos priežiūros fakulteto studentai.

LDS dalyvauja kompetencijos centrų veikloje: LDS vedėja Audronė Eidukaitė – Pirminių ir įgytų imunodeficitų kompetencijos centre, Retų alerginių, kvėpavimo organų ir odos ligų kompetencijos centre (vaikų), Vaikų ŽIV ir kitų retų infekcinių ligų kompetencijų centre; vyr. med. biologė Natalija Drapeko – Hemofilijos ir krešėjimo sutrikimų kompetencijos centre; laboratorinės medicinos gydytoja Jūratė Kiršlienė – Vaikų ŽIV ir kitų retų infekcinių ligų kompetencijų ir Cistinės fibrozės kompetencijos centruose.

4.2. Radiologijos skyriaus veikla

Radiologijos skyrius atlieka stacionariųjų ir ambulatorinių pacientų diagnostinius tyrimus. Teikiamos II ir III lygio radiologijos paslaugos pacientams iš visos Lietuvos. Skyriuje atliekama ultragarsinė diagnostika (echoskopija, sonoskopija), skirta organų anatominių, struktūrinių pakitimų diagnostikai. Radiologijos skyriui vadovauja gyd. E. Stašienė.

Iš viso radiologijos skyriuje 2019 m. atlikta 28 545 radiologiniai tyrimai:

- 913 kompiuterinės tomografijos tyrimų (nuo 2019 11 15 aparatas neveikė, todėl VUL Santaros klinikose nuo 2019 11 15 atlikta 14 kompiuterinės tomografijos tyrimų, iš kurių 10 – esant skubiai pagalbai);
- 2 921 magnetinio branduolinio rezonanso tomografijos tyrimas;
- 31 200 ultragarso tyrimų.

Skyriuje diegiamos naujos diagnostikos technologijos: pradėta periferinių nervų ultragarsinė diagnostika, vaikų ultragarsiniai tyrimai su kontrastu (2019 m. atlikta 60 tyrimų), vaikų vidaus organų (kepenų, blužnies) elastografijos tyrimai (2019 m. atlikta 74 tyrimai). Tobulinama vaikų plaučių ligų ultragarsinė diagnostika.

Vaikų radiologijos skyriaus gydytoja radiologė I. Adomaitienė Estijos Tartu mieste vykusioje II Baltijos šalių tarptautinėje Vaikų radiologijos, radiacinės saugos ir kokybės gerinimo konferencijoje, būdama organizacinio komiteto nare, kartu su gydytoju A. Čekuoliu skaitė pranešimus. Zalcburgo mieste Austrijoje I. Adomaitienė Austrijos-Amerikos fondo Atvirojo medicinos instituto organizuojamame Vaikų radiologijos seminare pristatė žodinį pranešimą. Gydytojai radiologai A. Čekuolis, R. Augustinienė, R. Marozas, O. Žemaitienė, A. Neverauskienė, N. Nepomniaščaja, E. Stašienė, V. Mickelevič dalyvavo konferencijose, mokyklose, stažuotėse Graikijoje (Atėnuose), Vokietijoje (Hamburge, Miunchene) Italijoje (Romoje, Trebisacėje), Jungtinėje Karalystėje (Londone), Lenkijoje (Zamoscėje), Rusijoje (Maskvoje), Lietuvoje.

5. Slauga ir socialinis darbas

5.1. Slaugos proceso valdymo komisija

Slaugos proceso valdymo komisijai vadovavo vyriausioji slaugos administratorė Rima Rozenbergaitė. Slaugos proceso valdymo komisijos tikslas – koordinuoti visų Vaikų ligoninės skyrių, teikiančių slaugos paslaugas, veiklą, užtikrinti veiksmingą geros kokybės, mokslu pagrįstų slaugos paslaugų diegimą ir plėtrą, garantuoti žmogiškųjų išteklių tinkamą naudojimą. Slaugos proceso valdymo komisija savo darbą baigė 2019 12 31, prasidėjus Vaikų ligoninės integracijos procesams į VUL Santaros klinikas.

5.2. Slaugos specialistų teikiamos paslaugos

Vaikų ligoninėje 2019 m. pirmą kartą pareigose dirbo 421 bendrosios praktikos slaugytojas, 109 slaugytojo padėjėjai, 18 rentgeno technologų, 24 biomedicinos technologai. 2019 m. buvo priimta 8 bendrosios praktikos slaugytojai ir 8 slaugytojo padėjėjai. Gydytojų įstaiga 2019 m. paliko 14 bendrosios praktikos slaugytojų ir 11 slaugytojo padėjėjų. Slaugytojai dirba visuose klinikiškuose padaliniuose. Slaugomiems pacientams slaugytojai veda slaugos istoriją.

Siauros specializacijos skyriuose (operacinėse, vaikų psichiatrijos skyriuje ir kt.) dirba slaugytojai, turintys atitinkamą specializaciją, kurių būtinumą reglamentuoja teisės aktai.

5.3. Slaugos specialistų mokymas ir tobulinimas

Vaikų ligoninė slaugytojų tobulinimo klausimais bendradarbiauja su Vilniaus universiteto Medicinos fakultetu (VU MF), Vilniaus kolegija ir Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos centru, per 2019 m. prarastos šios neformaliojo švietimo tobulinimo programos bendrosios praktikos slaugytojams:

- Slaugos ypatumai sergant alerginėmis ligomis (32 val.).

- Klausos sutrikimų patikra ir reabilitacijos galimybės (24 val.).
- Pradinis naujagimio gaivinimas (16 val.).
- Vaikų, sergančių infekcinėmis ligomis, slauga (40 val.).
- Naujagimių būklės stabilizavimas ir paruošimas transportuoti (16 val.).

2019 m. Vaikų ligoninėje praktinių darbų metu buvo mokomi slaugos studijų studentai iš Vilniaus kolegijos (400), Kauno kolegijos (10), Klaipėdos kolegijos (2), Utenos kolegijos (15), Šiaulių (5). Vasaros laikotarpiu savanorišką praktiką atliko 100 VU Medicinos fakulteto studentų.

Slaugos proceso valdymo komisija 2019 m. suplanavo ir įgyvendino šiuos procesus:

- Slaugos dokumentų tobulinimo (įdiegta elektroninė versija „Skaitmenizuota pacientų slaugos stebėseną“, adaptuota specializuotų skyrių poreikiams).
- Slaugos įrašų kokybės kontrolės, tinkamo slaugos protokolų taikymo (Slaugos proceso valdymo komisija analizavo atliekamų slaugos veiksmų dokumentavimą ir slaugos protokolų vykdymą, siekdama užtikrinti pacientų saugą, išvengti klaidų bei įgyvendinti rizikos valdymo principus).
- Slaugytojų profesinės kompetencijos ugdymą, nuolat tobulinant jų kvalifikaciją (kartu su VU Medicinos fakulteto sveikatos mokslų institutu surengė praktinę-mokslinę konferenciją slaugytojams „Slaugos lyderystės stiprinimas per sąmoningumo ugdymą“, kuri įvyko 2019 12 06).

Slaugos specialistai pagal profesinės kvalifikacijos ir veiklos srities poreikius daugiau įgijo ne tik profesinių įgūdžių, bet ir psichologinių, socialinių, pedagoginių ir vadybos žinių, mokė pacientus ir jų artimuosius, teikė tinkamos kokybės paslaugas pacientams, kūrė slaugos protokolus, darbo instrukcijas, dirbo vienoje komandoje su kitu medicinos personalu.

5.4. Socialinis darbas

Socialinį darbą Vaikų ligoninės stacionaro skyriuose atlieka 3 darbuotojai. Socialinių darbuotojų grupei vadovauja Justina Lažauninkienė. 2019 m. socialiniams darbuotojams buvo perduoti 593 pacientai. Socialiniai darbuotojai dėl socialinių problemų, susijusių su vaiko teisių pažeidimais, išsiuntė 469 raštus Vaiko teisių apsaugos skyriams. Užfiksuoti 326 smurto atvejai prieš vaikus, iš jų 94 buvo įvertinti kaip nepriežiūra, kiti 182 atvejai, – susiję su vaiko teisių pažeidimais. 2019 m. socialiniai darbuotojai suteikė 530 konsultacijų vaiko teisių pažeidimų ir kitais klausimais.

6. Medicinos audito veikla

6.1. Kokybės vadyba

Vaikų ligoninėje įgyvendinama kokybės vadyba padeda užtikrinti ne tik teikiamų paslaugų kokybę bei saugą, bet ir skatina paslaugų teikimo procesų tobulėjimą (diegiami elektroniniai paskyrimai).

Vaikų ligoninėje kokybės vadybos sistemos veiklą vykdė Medicinos audito skyrius, kuriam vadovavo gyd. Saulius Dmukauskas. Skyrius dirbo pagal LST EN ISO 9001-2015 standarto nustatytus reikalavimus. Medicinos audito skyriaus darbuotojai rengė kokybės vadybos sistemos dokumentus bei koordinavo jų rengimą, atliko planinius ir neplaninius auditus, tyrė pacientų skundus, koordinavo studentų mokslinių darbų atlikimą, dalyvavo ir atstovavo įstaigai įvairiose institucijose. Nuo 2019 09 11 Medicinos audito skyrius buvo integruotas į VUL SK Vidaus audito tarnybą.

Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba per 2019 m. pateikė vieną asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės patikrinimo ataskaitą dėl pacientui teiktų paslaugų.

2019 m. atlikta 18 planinių ir 8 neplaniniai auditai, pateiktos rekomendacijos dėl asmens sveikatos priežiūros paslaugų gerinimo. Skyrius nagrinėjo 18 skundų: 1 – dėl maisto kokybės, 16 – dėl asmens

sveikatos paslaugų teikimo ir bendravimo, 1 – dėl vaiko teisių pažeidimo. Iš visų gautų skundų 4 buvo pripažinti pagrįstais.

2019 m. buvo parengti 124 KVS dokumentai, iš kurių 24 – diagnostikos protokolai, 45 – gydymo protokolai, 6 – slaugos protokolai, 4 – darbo reglamentai, 38 procedūros, 7 – darbo organizavimo procedūros. Dėl Vaikų ligoninės struktūrinių pertvarkymų dalies planuotų KVS dokumentų parengimas perkeltas į 2020 metų I pusmetį.

Vaikų ligoninėje vykdoma nepageidaujamų įvykių registracija, atliekami korekciniai ir prevenciniai veiksmai. 2019 m. buvo užregistruoti 249 nepageidaujami įvykiai (2018 m. - 204). Dažniausiai nustatyta šių nepageidaujamų įvykių: susijusių su hospitalinėmis infekcijomis (101), vaistinių preparatų naudojimu, nepageidaujama reakcija į skiepus (41), paciento identifikavimo klaida (25), pacientų priežiūra (12), kraujo transfuzijomis (7); nustatyti 7 atvejai, kai paciento atstovai atsisakė sveikatos priežiūros paslaugų.

Nustatytos 379 neatitiktys (2018 m. - 77). Daugiausiai neatitiktčių buvo susijusios su procedūromis prieš atliekant laboratorinius tyrimus (356) bei maitinimo paslaugomis (8).

6.2. Pacientų pasitenkinimas sveikatos priežiūros paslaugomis

Kaip ir ankstesniais metais, 2019 m. buvo nuolat vertinamas pacientų pasitenkinimo teikiamomis ambulatorinėmis ir stacionarinėmis sveikatos priežiūros paslaugomis Vaikų ligoninėje lygis. Pacientų pasitenkinimo ambulatorinėmis paslaugomis lygis, įvertinus 1870 anketas yra 0,94, t.y. teigiamai paslaugas vertino 94 % apklaustųjų. (2018 m. – 98 % apklaustųjų). Kaip ir ankstesniais metais, dauguma pacientų patenkinti ir stacionarinėmis sveikatos priežiūros paslaugomis - pacientų pasitenkinimo stacionarinėmis paslaugomis lygis, įvertinus 3055 anketas, yra 0,98 (teigiamai paslaugas vertino 98 % apklaustųjų).

7. Infekcijų kontrolė

Infekcijų kontrolės skyrius (vadovė Vilija Gurkšnienė), vykdydamas privalomąjį epidemiologinį registravimą, per 2019 m. 10 Nacionalinio visuomenės sveikatos centro departamentų 47 skyriams pateikė 8 868 pranešimus apie nustatytą (įtariamą) susirgimą užkrečiamąja liga. Pastaraisiais metais susirgimų užkrečiamosiomis ligomis struktūroje vyrauja žarnyno infekcijos: rotavirusinė infekcija (28,6 atv. / 1 000 ligonių), nepatikslingos virusų sukeltos žarnyno infekcijos (43,3 atv. / 1 000 ligonių), norovirusinė infekcija (19 atv. / 1000 ligonių), adenovirusinė infekcija (6,8 atv. / 1 000 ligonių) kampilobakteriozė (9 atv. / 1 000 ligonių), salmoneliozė (2,69 atv. / 1 000 ligonių). Rotavirusinė infekcija yra dažniausia tarp visų virusinių enteritų.

Vaikų tuberkuliozės ambulatorinių konsultacijų poskyryje 2019 m. diagnozuoti 4 bakteriologiškai ir histologiškai patvirtinti tuberkuliozės atvejai (TLK A15), 4 kvėpavimo organų tuberkuliozės, nepatvirtintos bakteriologiškai ar histologiškai atvejai (TLK A16) ir 1 kaulų ir sąnarių tuberkuliozės atvejis (TLK A18.0).

2019 m. diagnozuoti 4 susirgimo kokliušu atvejai (2018 m. – 2), buvo registruotas 1 susirgimas virusiniu hepatitu A (2018 m. – 5) ir 63 tymų atvejai.

2019 m. ligoninėje 3 pacientai gydyti antiretrovirusiniais vaistais.

2019 m. diagnozuoti 633 gripo atvejai, iš kurių 175 hospitalizuoti ligoninės skyriuose. Iš jų 172 pacientams (98,29 %) diagnozuotas ir laboratoriskai patvirtintas gripas A ir 3 (1,71 %) pacientams diagnozuotas ir laboratoriskai patvirtintas gripas B. 18 pacientų, sirgusių gripu, gydyti intensyviosios terapijos skyriuje. Palyginimui: 2018 m. registruota 486 atvejai susirgimų gripu, 132 pacientai hospitalizuoti, 34,09 % iš jų (45 atv.) patvirtintas gripas A. 2018 m. 9 sirgę gripu pacientai gydyti intensyviosios terapijos skyriuje.

Per 2019 m. registruoti 23 (2018 m. – 32 atvejai) įtariamos meningokokinės infekcijos atvejai. 11 atvejų (2018 m. 19 atvejų) buvo patvirtinti kaip invazinė meningokokinė infekcija, visi patvirtinti laboratoriskai. Registruotas 1 mirties nuo meningokokinės infekcijos atvejis (2018 m. – 3 atvejai).

Norint užtikrinti geras ir saugias ligonių gydymo bei sveikatai nepavojingas darbo sąlygas, yra būtinas hospitalinių (su sveikatos priežiūra susijusių) infekcijų valdymas.

Vadovaujantis 2008 m. lapkričio 14 d. LR SAM įsakymu Nr. V-1110 „Dėl hospitalinių infekcijų epidemiologinės priežiūros ir valdymo“, balandžio mėnesį buvo atliktas infekcijų ir jų rizikos veiksnių paplitimo tyrimas, per kurį nustatyta, kad hospitalinių infekcijų paplitimas Vaikų ligoninėje siekia 4,6 %.

2019 m. buvo registruotas 128 hospitalinės infekcijos atvejai. Palyginti su 2018 m., hospitalinių infekcijų skaičius padaugėjo 1,56 % (buvo 126 atvejai). Kaip ir ankstesniais metais, didžiausią dalį sudarė žarnyno virusinės kilmės hospitalinės infekcijos – 72,66 % visų atvejų.

Iš visų nustatytų hospitalinės infekcijos atvejų 98,46 % sudarė Vaikų ligoninės atvejai. Didžiausios rizikos skyriuose dažnesni ir rizikos veiksniai, t. y. imuninis ligonių statusas, atliekamų invazinių manipuliacijų skaičius, pakartotinių manipuliacijų skaičius, ilgalaikis gydymas, ilgalaikė antibiotikoterapijos trukmė ir kt.

Atvykusiems iš kitų Lietuvos gydymo įstaigų nustatytos 2 hospitalinės infekcijos.

2019 m. nebuvo gauta nė vieno pranešimo iš kitų asmens sveikatos priežiūros įstaigų apie jose nustatytas su Vaikų ligonine susijusias hospitalines infekcijas.

2019 m. buvo organizuoti mokymai 144 sveikatingumo paslaugas teikiantiems asmenims.

Nuo 2019 m. pasikeitus teisės aktams sumažėjo kompetentingoms valstybės institucijoms teikiamų ataskaitų kiekis (buvo pateikta 90 reikalingų ataskaitų).

Paimti 149 ploviniai nuolatinės baseino vandens, geriamojo vandens ir ypač pavojingų medicinos prietaisų paviršių (endoskopų) mikrobiologinei taršai nustatyti ir įvertinti.

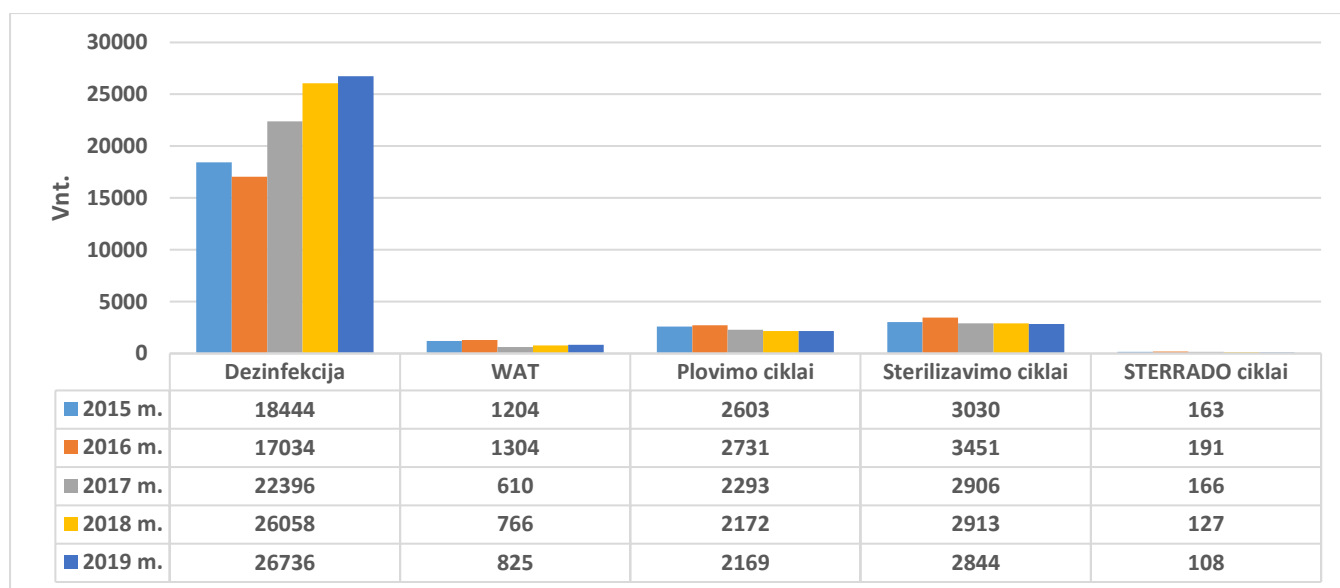
Paimti 38 ėminiai skyriuose aplinkos mikrobiologinei taršai nustatyti.

Atliktas rankų higienos kokybės vertinimas – stebėti 126 personalo rankų higienos momentai.

Modernios medicinos priemonių sterilizacijos technologijos ir dezinfekcijos sumažina infekcijų perdavimo ligoniams ir personalui riziką bei užtikrina saugias ir nekenksmingas personalo darbo sąlygas.

2019 m. buvo teikiamos mokamos sterilizacijos paslaugos VšĮ M. Marcinkevičiaus ligoninei (11 303,94 Eur suma).

6 lentelė. Centralizuotos sterilizacinės darbo apimtys 2015-2019 m.

8. Centrų praktinė ir mokslinė veikla

8.1. Vaikų chirurgijos, ortopedijos ir traumatologijos centras

Vaikų chirurgijos, ortopedijos ir traumatologijos centre veikia Vaikų chirurgijos skyrius su Dienos chirurgijos, Endoskopijų, Vaikų urologijos, Vaikų krūtinės ir pilvo chirurgijos poskyriais, Vaikų ausų, nosies, gerklės ir akių ligų skyrius, taip pat Vaikų ortopedijos ir traumatologijos skyrius su Vaikų ortopedijos, Vaikų traumatologijos, Vaikų neurochirurgijos bei Vaikų nudegimų ir plastinės chirurgijos poskyriais. Vaikų chirurgijos, ortopedijos ir traumatologijos centrui vadovauja doc. dr. G. Verkauskas. Iš viso Centre 2019 m. buvo 104 stacionarinės lovos, iš jų 18 dienos chirurgijos.

Daugiaprofiliniame, specializuotame Vaikų chirurgijos skyriuje tiriami ir gydomi naujagimiai, kūdikiai ir vaikai iki 18 m. dėl krūtinės, tarpuplaučio, plaučių, pilvo, retroperitoninio tarpo organų, tiesiosios žarnos, išeinamosios angos, tulžies latakų, kepenų, blužnies raidos ydų, ligų ir navikų. Taip pat čia gydomi vaikai, sergantys ūminėmis chirurginėmis ligomis: apendicitu, žarnų nepraeinamumu, kaulų pūlinėmis ligomis, odos – poodžio pūliniais, įstrigusia išvarža, atliekamos laparoskopinės chirurginės ir urologinės operacijos, torakoskopinės operacijos, gydomi ir operuojami naujagimiai. Šiuolaikiniais metodais gydomi gerybiniai ir piktybiniai navikai, taikomi modernūs laparoskopinės ir lazerinės chirurgijos metodai.

Vaikų urologijos poskyryje teikiamos visos šiuo metu pasaulyje žinomos vaikų urologijos paslaugos, atliekama ureteroskopija ir perkutaninė litotripsija. Gydytojai urologai dalyvauja patvirtintuose Retų inkstų ligų bei Retų urogenitalinių ligų ir kompleksinių sutrikimų Europos referencijos tinklu veikloje.

Vaikų ausų, nosies, gerklės ir akių ligų skyriuje teikiama planinė ir skubi otorinolaringologinė bei oftalmologinė pagalba.

Vaikų ortopedijos ir traumatologijos skyriuje teikiama planinė ortopedinė ir skubi traumatologinė stacionarinė ir ambulatorinė pagalba.

Centro pacientų skaičius ir operacinė veikla nemažėjo. Per 2019 m. buvo operuota 9559 pacientai (2018 m. – 9489).

2017-2018 m. įsigytais naujais endoskopiniais instrumentais per 2019 m. buvo atliekamos naujos ir pažangios operacijos. 2019 m. pirmą kartą Lietuvoje atlikta perkutaninė ir retrogradinė ureteroskopinė litotripsija kūdikiui (atliko gydytojas vaikų chirurgas, urologas dr. Gilvydas Verkauskas). Po sėkmingų stažuočių užsienyje 2019 m. pirmą kartą Lietuvoje atlikta naujagimio ilgo tarpo stemplės atrezijos torakoskopinė etapinė rekonstrukcija (atliko gydytojas vaikų chirurgas dr. Arūnas Strumila). Pirmą kartą Vaikų ligoninėje atlikta torakoskopinė plaučio rezekcija kūdikiui (gydytojas vaikų chirurgas dr. A. Strumila), pradėtas endoskopinis injekcinis stemplės randinio susiaurėjimo gydymas (atlieka gydytoja vaikų chirurgė endoskopuotoja Julija Červinskienė).

Kiekvienais metais į Vaikų ortopedijos ir traumatologijos skyrių atvyksta gydytojai ortopedai iš viso pasaulio, su kuriais skyriaus medikai konsultuojasi ir atlieka sudėtingas operacijas vaikams. Tai vienintelis skyrius Lietuvoje, kuriame atliekamos sudėtingiausios stuburo operacijos. 2019 m. čia pirmą kartą atliktos 4 kryžminių raiščių plastikos „all inside“ technika. Raiščio fiksacijai abiejose pusėse buvo panaudoti ne sraigčiai, o prisitaikančios sagos, gręžiami itin ploni kauliniai kanalai retrogradiškai nepažeidžiant augimo zonų.

Nudegimų ir plastinės chirurgijos poskyryje kasmet gydoma apie 300 vaikų su nudegimų trauma. Esant dideliems defektams, jie padengiami sintetine oda „Integra“. Šio naujo metodo įsisavinimas ir išstobulinimas labai pagerino gydymo rezultatus.

Vaikų neurochirurgijos poskyris, įkurtas 2009 m., yra vienintelis skyrius Lietuvoje, kuriame operuojami vaikai, turintys kaukolės ir veido srities įgimtas deformacijas. Per 2019 m. pasitaikė itin nemažai epilepsijos chirurgijos atvejų: vien klajoklio nervo stimuliatorių buvo implantuota 6 pacientams. Gydytojai neurochirurgai bendradarbiavo padėdami ligoninės gydytojams vaikų neurologams tiriant pacientus dėl narkolepsijos (orexino tyrimas), gydant spinalinę raumenų atrofiją nusinersenu (Spinraza). Selektivi dorzalinė rizotomija spastiškumui gydyti buvo pritaikyta du kartus.

Per 2019 m. bendradarbiaujant su kitų centrų specialistais išspausdinti 5 centro darbuotojų straipsniai (Web of Science Master Journal List), taip pat buvo bendradarbiaujama su JAV, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Šveicarijos, Vokietijos, Lenkijos, Rusijos ir kitų šalių vaikų ligoninių specialistais.

Tarptautiniame Global PaedSurg tyrime, vertinant sudėtingiausių įgimtų vaikų chirurginių anomalijų gydymo rezultatus, dalyvavo centro gydytojai vaikų chirurgai: Rūta Dagilytė, dr. A. Strumila, dr. G. Verkauskas.

2019 m. Vaikų ortopedijos ir traumatologijos skyriaus vedėjas dr. Giedrius Bernotavičius kartu su operacinės slaugytoju Andrejumi Maciulevič kaip komanda vienoje iš Etiopijos sostinės Adis Abebos ligoninių atliko septynias sudėtingas stuburo operacijas. Kartu su kolegomis Julija Ravinskiene, Jolanta Labanauskiene, Vidu Misevičiumi, Viktorija Brogaite Martinkėniene, Andriumi Šaikumi, Andriumi Brazaičiu skaitė pranešimus tarptautinėse konferencijose Montrealyje (Kanada), Tel Avive (Izraelis) ir respublikinėse mokslinėse praktinėse konferencijose.

8.2. Vaikų skubios pagalbos, intensyviosios terapijos ir anesteziologijos centras

Vaikų skubios medicinos, intensyviosios terapijos ir anesteziologijos centre veikia 10 lovų Vaikų intensyviosios terapijos skyrius (VITS) su skubios pagalbos konsultaciniu transportavimo padaliniu, Priėmimo – skubios pagalbos skyrius (PSPS), Vaikų anesteziologijos skyrius (VAS) su operacinėmis ir Vaikų skausmo klinika (3 paliatyvios pagalbos lovos). Vaikų skubios pagalbos, intensyviosios terapijos ir anesteziologijos centrui vadovauja dr. V. Žilinskaitė.

Vaikų ligoninės septyniose operacinėse ir 11 procedūrinių kabinetų 2019 m. atliktos 8 463 anestezijos (2018 metais – 8 590), iš jų 4 850 operacijoms ir 3 613 įvairioms procedūroms.

Priėmimo-skubios pagalbos skyriaus rodikliai. Į Santariškių g. 4 ir 7 Priėmimo - skubios pagalbos skyriaus poskyrius 2019 m. kreipėsi 65 242 pacientai, iš jų planinei hospitalizacijai 11 331 pacientas. Ambulatorinės paslaugos buvo suteiktos 53 911 pacientams, iš jų skubos tvarka hospitalizuota 9 991 (18,5 %) pacientas. Iš viso skubių ir planinių pacientų hospitalizuota 21 322, arba 32,7 % visų į Priėmimo – skubios pagalbos skyrių atvykusių pacientų. Iš 53 911 pacientų 39 736 (73,7 %) buvo suteiktos ambulatorinės paslaugos (be stebėjimo). Dalį šių paslaugų galėjo suteikti šeimos gydytojo institucija. Stebėta 4 184 (7,8 %) pacientai.

Priėmimo-skubiosios pagalbos paslaugų kiekvienais metais suteikiama vis daugiau: 2017 m. suteikta 17 943 paslaugos, 2018 m. – 21 244 paslaugos, 2019 m. – 21 707 paslaugos

Vaikų ligoninės Priėmimo - skubios pagalbos skyrius pagal sutartis su kitomis asmens sveikatos priežiūros įstaigomis dėl pirminės ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo jų nedarbo metu suteikė 658 konsultacijas

Priėmimo- skubios pagalbos skyriuje 2019 m. suburta skubiosios medicinos specialistų brigada, užtikrinanti įvairių procedūrų vaikams nuskausminimą ir sedaciją visą parą pagal patvirtintą procedūrą. Taip pat pradėta naudoti Entonox įranga vidutiniškai skausmingoms procedūroms seduoti neinvaziniu būdu.

Vaikų intensyviosios terapijos skyriuje pradėta taikyti multiterapinė kritinių būklių sistema,

gydanti dauginį organų nepakankamumą, atlikdama įvairių rūšių ekstrakorporinį kraujo valymą, taikydama naują individualizuotą ir integruotą terapijos metodą, vieną įrenginį

su daugybe parinkčių AMPLYA. Nepertraukiamos pakaitinės inkstų terapijos galimybes naujagimiams ir kūdikiams atliekamos „Carpediem“ įranga.

Vaikų anesteziologijos skyriuje pradėta taikyti:

- didelio dažnio srovinė ventiliacija operacijos metu, TwinStream JET ventiliatoriumi – vieno plaučio ventiliacija;
- echoskopija naujagimiams ir vyresniems vaikams regioninei anestezijai, centrinių, periferinių venų, arterijų punkcijai ir kateterizacijai;
- autohemotransfuzija CATSmart – vienintelė Baltijos šalyse, tinkanti ir kūdikiams;
- intraveninės anestezijos metodikos su programomis, tinkamomis tik vaikams (March, Schnider, Kataria, Pedifusor ir kt.)

Vaikų skausmo ir paliatyviosios pagalbos klinikoje įsisavinta nauja Biofeedback įranga, padedanti vaikui įveikti arba sumažinti ir valdyti jo patiriamą lėtinį skausmą.

Centro darbuotojai dalyvauja 9 biomedicininuose klinikiniuose tyrimuose.

8.3. Pediatrijos centras

Pediatrijos centrui vadovauja prof. dr. O. Rudzevičienė. Centre veikia 4 skyriai, teikiantys stacionarines, ambulatorines bei dienos stacionaro paslaugas: Pediatrijos, Vaikų infekcinių ligų, Vaikų neurologijos ir Vaikų pulmonologijos ir alergologijos skyrius. Centras teikia stacionarines ir ambulatorines paslaugas, vykdo organizacinę bei mokslinę veiklą. Centras savo veiklos specifika yra labai įvairus. Centre buvo 128 stacionarinės lovos.

Teikiamos paslaugos:

- Vaikų infekcinės ligos – ypač pavojingomis infekcijomis, tuberkulioze, ŽIV infekcija sergančių pacientų gydymas ir priežiūra.
- Vaikų gastroenterologinės ligos – kepenų transplantacija, parenterinė mityba.
- Vaikų nefrologinės ligos – retos inkstų ligos, glomerulonefritai, inkstų transplantacija, pakaitinė inkstų terapija.
- Vaikų kardiologinės ligos – labai įvairialypė veikla (24 val. elektrokardiograma, arterinio kraujospūdžio matavimas, veloergometrija), puikiai optimizuota, diagnozuojama daugiau retų ritmo sutrikimų.
- Vaikų neurologinės ligos – moderni epilepsijos ir miego sutrikimų diagnostika, gydymas (ilgalaikė kompiuterinė elektroencefalografija, polisomnografija, aktigrafija), neurometabolinių ir neurodegeneracinių ligų diagnostika ir gydymas, spastiškumo ir distonijų gydymas botulio toksino injekcijomis, retų nervų ligų priežiūra pagal individualų protokolą.
- Vaikų reumatologinės ligos – biologinė terapija, periodiniai karščiavimai.
- Vaikų endokrinologinės ligos – augimo sutrikimų gydymas augimo hormonais, cukrinis diabetas, nutukimai, metaboliniai sutrikimai.
- Vaikų pulmonologinės ligos – lėtinėmis plaučių ligomis sergančiųjų išsamus ištyrimas ir diferencinė diagnostika.
- Vaikų alerginės ligos – moderni maisto ir vaistų alergijos diagnostika (provokaciniai mėginiai), atliekami odos lopo mėginiai, taikomas gydymas specifine imunoterapija, biologine terapija.

Pediatrijos centre dirba 17 medicinos mokslų daktarų, iš jų 4 profesoriai ir 5 docentai.

2019 m. gydytojai vaikų nefrologai pradėjo naudoti naują automatizuotą ultragarsinį tyrimo aparatą, skirtą šlapimo pūslės tūriui vertinti, todėl gali greičiau ir tiksliau įvertinti vaikų, sergančių šlapimo nelaikymu, šlapimo pūslės tūrio ir išsituštinimo galimybes.

Gydytojai vaikų pulmonologai pradėjo tirti vaikų plaučių funkciją, taikydami azoto išplovimo metodą, naujuoju EXHALYZER® D aparatu. Šiuo aparatu tiriama kūdikiai (>3 kg svorio) ir vyresni vaikai.

Gydytojai vaikų kardiologai 2019 m. pradėjo taikyti diagnostikai išplėstinį širdies ultragarsinį tyrimą vaikams, sergantiems kardiomiopatijomis, uždegiminėmis miokardo ligomis, turintiems antrinių metabolinių miokardo pakenkimų bei kitų būklių (bet kurios kilmės arterinę hipertenziją, toksinį miokardo pakenkimą gydant onkohematologines ligas). Toks efektyvus ir ankstyvas miokardo disfunkcijos įvertinimas leidžia laiku skirti širdies veiklos nepakankamumo ir (ar) kardioprotekcinį gydymą.

Taip pat pradėta atlikti 120 val. elektrokardiogramos stebėseną didelę širdinės mirties riziką turintiems vaikams, t. y. sergantiems kardiomiopatijomis, ypač hipertrofine KMP, įgimtosiomis aritmijomis, turintiems koreguotų ir nekoreguotų įgimtų širdies ydų ir jų sukeltų aritmijų, turintiems ilgalaikių >6 sek. asistolijų kardioidinhibicijos metu. Tai padeda tiksliau įvertinti staigios širdinės mirties riziką, savalaikį aritmijų prevencijos medikamentinio ir (ar) intervencinio gydymo taikymą.

Nuo 2019 m. atliekamas fizinio krūvio toleravimo mėginys, taikant maksimalų krūvį. Jis skirtas sporto institucijas lankantiems ir ritmo sutrikimų turintiems vaikams saugiam fizinio krūvio lygiui nustatyti, taip pat varžybinio sporto nekultivuojantiems ir rizikos veiksnių turintiems vaikams. Tai galima buvo padaryti dislokavus mėginio vietą į reikalavimus atitinkančią saugią pacientui patalpą šalia Vaikų intensyviosios terapijos skyriaus.

Gydytojai vaikų neurologai kartus su gydytojais neurochirurgais nuo 2019 m. spinaline raumenų atrofija sergančius vaikus gydo, skirdami vaistą *Spinrazq*. Bendradarbiaudami su Blueprint laboratorija jie tiria pacientus, sergančius epilepsine encefalopatija, o bendradarbiaudami su Centogene genetinė laboratorija tęsia tyrimus dėl tuberozinės sklerozės. Vaikų neurologijos skyriuje įdiegtas naujas psichologinis diagnostikos metodas Bendel Gestalt. Pradėtas gydyti biologine terapija pacientas, sergantis Aicardi- Gutiero sindromu.

Vaikų infekcinių ligų skyrius suformavo vadinamąją skiepių tarnybą, kur konsultacijas teikia prof. habil. dr. Vytautas Usonis, dr. Inga Ivaškevičienė ir gydytoja Jolanta Dieninienė. Ši suintensyvėjusi veikla buvo reikalinga ne tik pacientams, bet ir medikams, nes prižiūrimi lėtiniai, dažnai sudėtingomis ligomis sergantys pacientai, jie skiepijami, tiriant povakcininį atsaką, sudarant ir koreguojant skiepijimų planą.

2019 m. Lietuvoje įvykęs tymų protrūkis lėmė, kad daug ir ypatingo dėmesio buvo skirta komunikacijai, bendravimui su žiniasklaida, politikais, medikais ir pacientais infekcinių ligų ir skiepijimo tema.

2019 m. Pediatrijos centro gydytojai organizavo tris tarptautines mokslines-praktines konferencijas: IV Baltijos pediatrų kongresas (prof. Vaidotas Urbonas), „Vaikų kepenų transplantacijos aktualijos“ (prof. V. Urbonas), „Vaikų reumatinės ligos – šios dienos aktualijos“ (doc. Violeta Panavienė, dr. Skirmantė Rusonienė); 6 konferencijas nacionaliniu mastu: „Vaikų alergologijos naujienos 2019“ (prof. Odilija Rudzevičienė), „Vaikų sveikatos aktualijos 2019“ (prof. V. Usonis, S. Burokienė), „Lietuvos vaikų gastroenterologų ir mitybos draugijos konferencija“ (prof. V. Urbonas), „Lietuvos vaikų gastroenterologų ir mitybos draugijos konferencija“ (prof. V. Urbonas), Lietuvos vaikų nefrologų konferencijos „Pakaitinė inkstų terapija“ ir „Naujovės vaikų nefrologijoje“ (prof. A. Jankauskienė).

8.4. Vaikų onkohematologijos centras

Vaikų ligoninės Vaikų onkohematologijos centras (VOHC) – yra vienintelis šalyje vaikų onkohematologijos centras, turintis NACIONALINIO REFERENCIJOS CENTRO STATUSĄ. Jame gydomos vaikų kraujo ir limfinės sistemos ligos, visų rūšių piktybiniai navikai, sunkūs imunodeficitai, kai kurios medžiagų apykaitos ligos, atliekamos kaulų čiulpu transplantacijos, taikoma pažangi ląstelių terapija. Centru vadovauja doc. dr. J. Rascon. VOHC buvo 22 stacionarinės lovos, iš jų 6 Kaulų čiulpu transplantacijos poskyryje, veikia dienos stacionaras ir konsultacijų kabinetai.

2019 m. pirmą kartą pradėti taikyti keli nauji vaistai atspariai leukemijai gydyti (bortezomibas, daratumomabas).

Pradėtas ūmios limfoblastinės leukemijos gydymas pagal naują ALLTogether protokolą. 2019 m. nebuvo toksinių mirčių gydant leukemiją (antri metai iš eilės).

Bendradarbiaujant su Vaikų chirurgijos centru pacientams pradėti taikyti naujo tipo centriniai venos kateteriai PICC (žr. pav.), jau pastatyti penkiems skirtingo amžiaus pacientams.

Pirmą kartą atlikta kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacija iš haploidentinio donoro vaikui.

Tarpininkaujant ERN PaedCan gydytoja onkohematologė Vilma Rutkauskaitė mėnesį stažavosi vaikų onkologijos Gustave Roussy institute Paryžiuje, o gydytoja I. Adomaitienė išvyko į specializuotą neuroonkologijos stažuotę į Viurcburgą (Vokietiją).

Atnaujinta gydytojo vaikų hematologo medicinos norma ir pakeistas specialybės pavadinimas iš gydytojo vaikų hematologo į vaikų onkohematologą.

Centre vykdoma 11 biomedicinių tyrimų ir 10 klinikinių tyrimų, iš jų 8 klinikiniai vaisto tyrimai.

Tęsimas 2018 m. vasario mėn. pradėtas klinikinis nekomercinis tyrimas su Eryspase (pagrindinė tyrėja – dr. Goda Vaitkevičienė) – L-asparaginazė eritrocituose – sutaupė Ewrinase, kurios gydymo kurso kaina vienam pacientui 4500-9500 Eur. Į tyrimą įtraukti 13 pacientų. Pradėtas pasiruošimas dviem pan-Europiniams akademiniais klinikiniams tyrimams (ALLTogether ir EuroEwing).

Tęsimas dalyvavimas Europos retų ligų tinklų veikloje – VOHC dalyvauja ERN PaedCan, ERN TransplantChild ir EuroBloodNet veikloje.

2019 m. visi centro gydytojai tobulino savo kvalifikaciją: dalyvavo 24 tarptautinėse konferencijose (parengė 14 žodinių ir stendinių pranešimų), 6 nacionalinėse konferencijose (parengti 6 žodiniai pranešimai). Visos VOHC slaugytojos kėlė kvalifikaciją nacionalinėse ir tarptautinėse konferencijose.

Labdaros ir paramos fondų lėšomis padedant Vaikų ligoninės darbuotojams Vaikų onkohematologijos skyriuje naujai įrengtos 7 palatos ir visa terapinė „B“ pusė, atnaujintos Dienos stacionaro patalpos, procedūrinis kabinetas, personalo kambarys.

8.5. Vaikų retų ligų koordinavimo centras

Vaikų retų ligų koordinavimo centras Vaikų ligoninėje, Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų filiale veikia nuo 2012 m. Centriui vadovauja prof. dr. R. Čerkauskienė.

Vaikų retų ligų koordinavimo centro uždaviniai yra gerinti, organizuoti ir teikti medicinos, psichologinę ir kitokią pagalbą vaikams, sergantiems retomis ligomis; skatinti ir remti specialistų tobulinimąsi, kaupiant retų ligų srities mokslines žinias, gerinti retų ligų žinomumą.

Ligoninėje veikia 17 nestruktūrinių kompetencijos centrų, kurių darbą koordinuoja Vaikų retų ligų koordinavimo centras.

Nuo 2019 m. sausio 1 d. pradėtos teikti Dienos stacionaro paslaugos reta ir lėtine liga sergantiems vaikams, skirti pakaitinės fermentų terapijos ir kitų retų vaistų lašinimui ir daugiadalykiame konsultavime, konsiliumams.

Taikoma atvejo vadyba (pagalba planuojant keleto specialistų ambulatorinius ir dienos stacionaro vizitus, siekiant sistemingos paciento sveikatos priežiūros, prisiderinant prie individualių poreikių).

Vaikų retų ligų koordinavimo centras organizuoja dalyvavimą Europos referencijos tinkluose, CPMS (*Clinical Patient Management System*), kai atliekamas nuotolinis paciento konsultavimas, taip pat bendrus (vaikų ir suaugusiųjų gydytojų) perdavimo konsiliumus, pacientui sulaukus suaugusiojo amžiaus.

Vaikų ligoninės gydytojai pirmieji Baltijos šalyse pradėjo gydymą pakaitine fermentų terapija dviem pacientams, sergantiems reta lizosomine kaupimo liga – manozidoze.

Pacientų stebėsenai sukurta 11 vaikų retų ligų registrų (PSS), iš viso į juos įtraukta 2182 pacientai. Tęsimas projektas „Retų vaikų ligų diagnostikos, gydymo ir stebėsenos paslaugų kokybės ir prieinamumo

gerinimas VŠĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikose“. 2019 m. iš projekto lėšų sukurta retomis ligomis sergančių pacientų (vaikų) registracijos posistemė.

Per 2019 m. buvo atliekama 25 biomedicininiai tyrimai, išspausdintos 35 publikacijos Web of Science (Clarivate analytics), parengta 27 stendiniai pranešimai, dalyvauta 40 retų ligų problemoms skirtose konferencijose.

Mokymams, susijusiems su retomis ligomis, buvo skirti gydytojų kvalifikacijos tobulinimo kursai „Vaikų retos ligos“ (šeimos, vaikų ligų gydytojams). Pagal projektą „Retų ligų vaikų diagnostikos, gydymo ir stebėsenos paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas VŠĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikose“ parengtos 4 retų ligų metodikos, patvirtintos Kauno ir Vilniaus universitetų medicinos fakulteto tarybų.

8.6. Vaiko raidos centras

Vaiko raidos centro (VRC) veiklos tikslas – organizuoti ir teikti specializuotą bei kvalifikuotą antrinę ir tretinę asmens sveikatos priežiūrą (ambulatorinę ir stacionarinę) vaikams su raidos, psichikos ir elgesio sutrikimais, vaikams, patyrusiems prievartą ir smurtą, vaikams, esantiems rizikos grupėse šiems sutrikimams atsirasti, taip pat šių vaikų tėvams (globėjams).

VRC veikia Vaikų ankstyvosios reabilitacijos (17 lovų), Vaikų psichiatrijos (11 lovų) ir Krizių intervencijos (7 lovos) skyriai. Centru vadovauja dr. J. Petrulytė.

Vaiko raidos centro Ankstyvosios reabilitacijos skyriuje 2019 m. pradėjo dirbti meno terapeutės: muzikos ir dailės, įgijusios kvalifikaciją naujose studijų programose. Meno terapija sėkmingai integruota į vaikų su autizmo spektro sutrikimais ir kitais raidos sutrikimais gydymo klinikinę programą. Vaikų psichiatrijos skyriuje daugėjant pacientų su autizmo spektro sutrikimais taip pat plečiamas alternatyvios komunikacijos, struktūruoto mokymo ir elgesio terapijos metodų taikymas.

Vaikų ir paauglių krizių intervencijos skyriuje visi pacientai po savižalos ar bandymo žudyti gauna pagalbą pagal bendradarbiavimu grįstą savižudybės rizikos vertinimo ir valdymo metodiką (CAMS). Siekiant pagerinti centro darbuotojų psichohigieną, mažinti psichologinę įtampą, kelti kvalifikaciją, 2019 m. Vaikų ligoninėje pradėtos organizuoti vaikų ir paauglių psichiatriams ir med. psichologams skirtos profesinės supervizijos, taip pat vidiniai kvalifikacijos tobulinimo seminarai Vaikų ligoninės medicinos psichologams ir logoterapeutams.

Įgyvendinant projektą Nr.08.4.2-ESFA-V-622-01-0006 „Vaikų ir paauglių psichikos ir raidos sutrikimų prevencija ir pagalba šeimai“ (toliau – Projektas), finansuojamą Europos Sąjungos struktūrinių fondų (Europos socialinio fondo) lėšomis 2019 m. vyko 3 pacientų tėvų mokymo programos: mokymo programoje „Neišnešiotų naujagimių raidos priežiūra“ įvykdyti 7 mokymų ciklai (51 dalyvis); mokymo programoje „Pagalba vaikams su autizmo spektro sutrikimais“ – 9 mokymų ciklai (139 dalyviai); mokymo programoje „Pozityvios tėvystės mokymai tėvams, auginantiems vaikus, turinčius elgesio, emocijų sutrikimų - 6 mokymų ciklai (82 dalyviai). Pagal Vaiko raidos centro specialistų parengtą Tarpžinybinio bendradarbiavimo su savivaldybių sveikatos priežiūros, socialinės rūpybos ir švietimo specialistais bei pacientų tėvais modelį 2019 m. suorganizuota 70 tarpžinybinių pasitarimų.

2019 m. buvo parengtos dvi sveikatos priežiūros specialistų tobulinimo programos: „Vaikų raidos sutrikimų ankstyvoji diagnostika ir reabilitacija“ ir „Psichomotorinės raidos tikrinimas ir ankstyvas raidos sutrikimų nustatymas“, pagal kurias mokymai prasidės 2020 m., taip pat bus tęsiamas kitų projekto priemonių įgyvendinimas.

8.7. Neonatologijos centras

Neonatologijos centre veikia du skyriai: Naujagimių skyrius (40 lovų) ir Naujagimių intensyviosios terapijos skyrius (9 lovos), teikiantis ir skubią konsultacinę pagalbą Vilniaus regiono vaikams. Naujagimių specializuotos ambulatorinės konsultacijos ir didelės rizikos naujagimių tolesnės

raidos vertinimas atliekamas Vaikų konsultacijų poliklinikos Naujagimių ambulatorinių konsultacijų poskyryje.

Centrui vadovauja doc. dr. A. Liubšys.

Neonatologijos centre 2019 m. pirmą kartą Lietuvoje naujagimiui atlikta trachėjos plastikos operacija po įgimto trachėjos susiaurėjimo ir pirmą kartą Lietuvoje naujagimiui su įgimta diafragmine išvarža ir plautine hipertenzija pritaikyta EKMO (ekstrakorporinė membraninė oksigenacija) procedūra.

Trys centro darbuotojai tęsia doktorantūros studijas, atlikdami mokslinius tyrimus šiomis kryptimis: „Motinos pieno sudėties tyrimas, pasterizacijos įtaka motinos pieno komponentų sudėčiai“ ir „Sveiko ir sergančio naujagimio centrinės ir periferinės kraujotakos ypatybės“.

Neonatologijos centro paslaugoms gerinti Naujagimių skyriuje baigtos įrengtos keturios didesnio komforto (mokamų paslaugų) palatos, kurios pastaruosius tris mėnesius yra intensyviai naudojamos. Taip pat 2019 m. įsigytas naujas NO (azoto oksido) terapijos aparatas – naujagimių plautinei hipertenzijai gydyti bei elektrinio impedanso tomografas – naujagimių dinaminei plaučių funkcijai tirti ir vertinti.

8.8. Fizinės medicinos ir reabilitacijos centras

Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos (FMR) centre teikiamos ambulatorinės ir stacionarinės medicininės reabilitacijos, sveikatai grąžinamojo gydymo paslaugos bei Vaikų raidos sutrikimų ankstyvoji reabilitacija. FMR centre veikia 2 padaliniai:

- Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos skyrius (6 lovos), esantis Vaikų ligoninėje (Santariškių g. 7)
- Vaikų reabilitacijos skyrius Druskininkų „Saulutė“ (170 lovų), esantis Druskininkuose (Vytauto g. 2).

Centrui vadovauja prof. dr. J. Raistenskis.

2019 m. Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos (FMR) centre buvo pradėtos naudoti naujos diagnostikos priemonės, kuriomis galima išsamiau įvertinti paciento fizinę ir funkcinę būklę bei tiksliau parinkti tinkamą reabilitacinio gydymo metodą ir priemones. Tai:

- Judesio analizės laboratorija – vienas pažangiausių modernių metodų reabilitacijoje. Judesio analizė taikoma pacientų, sergančių ligomis, paveikiančiomis paciento gebėjimą vaikščioti, vertinimui bei tolesniam gydymo planavimui. Šis metodas leidžia kiekybiškai aprašyti ir interpretuoti judesio parametrus: žingsnio ilgį, ritmą, greitį, pėdos kampą, eisenos pokyčius. Tyrimas leidžia patikslinti diagnozę ir planuoti konservatyvų ir (ar) chirurginį gydymą.
  - Izokinetinė sistema „Biodex Pro 4“ - moderniausias prietaisas pasaulyje, galintis įvertinti ir treniruoti raumenų jėgą, išsvermę, raumenų grupių tarpusavio sąveiką. Reabilitacijoje naudojama vertinant reabilitacijos programos efektyvumą, taikant kaip atskirą raumenų išsvermę bei jėgą gerinančią priemonę, atnaujinant sąnarių judesių amplitudes. Sveikatinimo programose – siekiant išvengti raumenų, raiščių ar sąnarių pažeidimų išsivystančių dėl raumenų disbalanso.
- Padobarografas - aparatas padedantis diagnozuoti įvairias pėdų deformacijas. Aparatas parodo tikslų trimatį pėdos vaizdą, apdoroja gautus rezultatus, palygina kelių matavimų duomenis, apskaičiuoja ir rekomenduoja korekcijas, kurias reikėtų atlikti, gaminant batų įdėklus, kad slėgis pėdoje pasiskirstytų tolygiai.
- Interaktyvi pažintinių funkcijų lavinimo sistema „Rehacom“ - skirta pažintinių funkcijų sutrikimams lavinti, kurie pasireiškia atminties, dėmesio, kalbos, suvokimo, elgsenos, judėjimo sutrikimais. Šios interaktyvios programos pagalba lavinama atmintis, dėmesys, vizualinė-motorinė koordinacija, regėjimo laukas.
- Įdiegta inovatyvi multisensorinio kambario įranga, stimuliuojanti audiovizualinius jutimus. Ši įranga yra skirta ugdomiesiems žaidimams, kurie skatina vaikų kognityvinę vystymąsi.

- Įdiegta „Biofeedback“ biologinio grįžtamojo ryšio įranga, kurios pagalba žmogus išmoka kontroliuoti savo organizmo fiziologines reakcijas, kurios paprastai laikomos nevalingomis arba sunkiai kontroliuojamomis. Remiantis šiuo principu Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos skyriaus medicinos psichologas kartu su FMR gydytoju ir kitais Lietuvos Vaikų skausmo ir paliatyviosios pagalbos klinikos specialistais pradėjo sėkmingai dirbti su vaikais, patiriančiais lėtinius galvos, pilvo, raumenų ar sąnarių skausmus.

Vaikų FMR centro komandos nariai, kaip ir kasmet, skaitė pranešimus bei kėlė savo profesinę kvalifikaciją įvairiose Lietuvos ir tarptautinėse mokslinėse konferencijose ir profesinio tobulinimosi kursuose bei seminaruose. Vaikų FMR centro specialistai dalyvavo valdybos posėdyje bei skaitė pranešimus pirmajame Latvijos nacionaliniame reabilitacijos kongrese. FMR centro specialistai buvo pakviesti dalyvauti projekte „Vilniaus universiteto gydytojų kompetencijų ir kvalifikacijos tobulinimas“ (projekto Nr. 09.4.2-ESFA-V-715-06-0001) projekto eksperto ir vyriausiojo specialisto pareigose rengiant mokymo programas gydytojų kvalifikacijos kėlimui reabilitacijos srityje.

Per 2019 m. Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos centro specialistai apsilankė ir užmezgė kontaktus įvairiose vaikų ir jaunimo klinikose Lenkijoje, Vokietijoje, Norvegijoje, Izraelyje bei Amerikoje.

2019 m. įvykusios mokslinės-praktinės konferencijos:

- „Šiuolaikinių gydomųjų lazerių efektyvumas reabilitacijoje“.
- „Menų terapijos ir neurologijos mokslo ir praktikos integracija“.
- „Nugaros skausmas: gydymo ir reabilitacijos aktualijos“.
- „Vaikystės autizmas ir gretutiniai sutrikimai“.

Vaikų fizinės medicinos ir reabilitacijos centro kineziterapeutės kartu su informacinių technologijų mokslininkais iš Vilniaus universiteto, partneriais iš Olandijos, Ispanijos, Suomijos, Jungtinės Karalystės ir Vokietijos 2019 m. pateikė projektą "YoungHabITs" į Horizontus (Horizon 2020 - Research and Innovation Framework Programme). Projektas pateko į rezervo sąrašą, tačiau buvo gautas pakankamai aukštas įvertinimas (surinkta 13 iš galimų 15 balų).

9. Inžinerinės ir ūkio tarnybų veikla

Per 2019 m. atlikta 15 viešųjų pirkimų, parengti atnaujinamų patalpų sprendiniai ir darbai (Santariškių g. 4 esančiame korpuse – 7, Santariškių g. 7 esančiame korpuse – 5). Iš viso atnaujinta (suremontuota) 2 132 m² patalpų.

Buvo vykdomi trys projektai: Vaikų ligoninės, VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų filialo, Vaiko raidos centro ir Pediatrijos korpuso pastatų, Santariškių g. 7, Vilniuje projektavimo ir statybos bei Chirurgijos korpuso, Santariškių g. 7, Vilniuje projektavimo ir rekonstrukcijos darbai. 2018-06-14 Rangos sutartis Nr. S-87/18-C-1754; Vaikų ligoninės, VšĮ VUL SK filialo Vaikų reabilitacijos skyriaus Druskininkų „Saulutė“ 3D3p korpuso 1-3 a. patalpų remonto darbai; Vaikų ligoninės, VšĮ VULSK filialo Vaikų reabilitacijos skyriaus Druskininkų „Saulutė“ vandens gydyklos statybos darbai.

Eksploatacijos poskyryje buvo atliekami būtini darbai, susiję su pastatų eksploatacija ir priežiūra.

Ūkio skyrius per 2019 m. iš viso įvykdė 99 viešuosius pirkimus, inicijavo naujas sutartis, rengė specifikacijas, vertino pasiūlymus, sudarė mažaverčių pirkimų sutartis.

10. Kita veikla

10.1. Ryšiai su visuomene

Vaikų ligoninės vardas žiniasklaidoje buvo minėtas 377 kartus, socialiniame ligoninės tinkle per 2019 m. paskelbti 393 įrašai. Vyraujančios temos žiniasklaidoje, kurias komentuodami ligoninės medikai atliko švietėjišką darbą, teikė naudingos informacijos visuomenei: ligų ir traumų prevencija, vaikų mityba, skiepijimas ir skiepais valdomos ligos, gydymo naujovės, vaikų raidos sutrikimai ir pagalba, labdaros akcijos. Neigiamų temų nebuvo, probleminėmis reikėtų laikyti dvi: gaisrą, kilusį Laboratorinės diagnostikos centre, ir skiepyto kūdikio mirtį nuo skiepais valdomos ligos, sukėlusią didelį ažiotažą žiniasklaidoje, dėl kurio buvo organizuotas spaudos brifingas. Vienas didesnių ligoninės renginių – konferencija Vaikų ligoninės 40-mečiui paminėti, įvykusi minint Tarptautinę vaikų gynimo dieną.

10.2. Vaikų laisvalaikio renginiai ir savanorystė

Vaikų ligoninėje vaikų laisvalaikio organizavimu rūpinasi vaikų priežiūros specialistai ir auklėtojos. Per 2019 m. Chirurgijos (Santariškių g. 7) ir Pediatrijos (Santariškių g. 4) korpusuose be kasdienės žaidybinės, edukacinės veiklos pacientams suorganizuoti 206 renginiai. Savanorystės pagrindais Vaikų ligoninėje 2019 m. dirbo tarptautinė organizacija „Raudonos Nosys. Gydytojai klounai“, VšĮ „Amatų gildija“, grafikė Kristina Norvilaitė-Geniušienė, VšĮ „Niekieno vaikai“ (prižiūrėjo 13 vaikų, kurie buvo ligoninėje be artimųjų).

Vaikų ligoninėje savanorišką veiklą atliko įvairių Vilniaus mokyklų mokiniai, per 2019 m. jų buvo - 15, taip pat savanoriavo VU Medicinos fakulteto studentai, 2019 m. jų buvo 6.

Vaikų ligoninės Vaikų onkohematologijos skyriaus pacientams savanorystės pagrindais dirbo labdaros ir paramos fondai „Paguoda“, „Rugutė“, Vytauto Kernagio fondas, Rimanto Kaukėno paramos grupė, Happimess labdaros iniciatyva, „Mamų unija“, savanorė Akvilė Bašė, kiti savanoriai. Įvyko 9 kaniterapijos užsiėmimai vaikams. Labdaros fondai „Tiuka“ ir „Rugutė“ Vaikų onkohematologijos centre gydomiems pacientams ir jų artimiesiems teikė nemokamas apgyvendinimo paslaugas.

11. Siekiniai 2020 m.

- Užtikrinti asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, prieinamumą ir saugumą.
- Vadovautis į šeimą orientuotos vaikų sveikatos priežiūros principais, gerinti bendravimo su pacientais kultūrą.
- Didinti veiklos efektyvumą tobulinant organizacinius procesus, racionaliai naudojant PSDF biudžeto lėšas, griežčiau kontroliuojant išlaidas.
- Tęsti gaivinimo bei skubios pagalbos mokymus ligoninės medicinos personalui.
- Diegti naujas technologijas vadovaujantis mokslo įrodymais bei sąnaudų kaštų efektyvumo analize.
- Dalyvauti diegiant elektroninę dokumentaciją.
- Rengti KVS dokumentus (diagnostikos, gydymo ir slaugos protokolus bei organizacines procedūras) vadovaujantis mokslu grįstais įrodymais.
- Vykdyti biomedicininis tyrimus, plėsti tarptautinį bendradarbiavimą.
- Tęsti universitetų, kolegijų medicinos ir slaugos specialybių studentų praktikų organizavimą ir priežiūrą, analizuoti praktikos vykdymo sąlygas ir kokybę, bendradarbiauti su specialistus rengiančiomis mokymo įstaigomis.
- Tęsti edukacines programas slaugytojams organizacinės kultūros, pacientų saugos, komandinio darbo įtakos slaugos paslaugoms teikti ir užsienio šalių slaugytojų gerosios patirties pasidalijimo temomis.
- Pradėti Vaiko raidos centro ir Pediatrijos korpuso statybos darbus, vykdyti kitus infrastruktūrą ir paslaugų kokybę gerinančius projektus.
- Rengti pacientų įstatyminiams atstovais naudingą informaciją vaikų sveikatos prevencijos, ligoninės veiklos ir naujų paslaugų teikimo temomis.

